

Proces podejmowania decyzji przy realizacji postanowień Procesu Bolońskiego opiera się na **cyklicznych konferencjach ministrów** odpowiedzialnych za szkolnictwo wyższe, podczas których dokonywane jest podsumowanie dotychczasowych prac związanych z realizacją Procesu oraz wyznaczane są nowe cele i zadania na następne lata.

Każda konferencja kończy się wydaniem **komunikatu** zawierającego postanowienia końcowe i wyznaczającego priorytetowe obszary działalności na kolejne lata. Ponadto Ministrowie zapoznają się ze sprawozdaniami i dokumentami opracowanymi przez różne organizacje, czasem przyjmują je jako obowiązujące dobre praktyki bądź standardy postępowania.

Więcej o wynikach konferencji ministrów oraz o przyjętych raportach można przeczytać na stronach internetowych poszczególnych konferencji. Łącza dostępne są na stronie → www.ehea.info

KONFERENCJA MINISTRÓW w PRADZE w dniach 18-19 maja 2001 roku.

Komunikat Praski [[Plik PDF pl](#)] [[Plik PDF en](#)] podpisało 32 sygnatariuszy, potwierdzając ogólne kierunki działań wyznaczone przez Deklarację Bolońską oraz wytyczając cele na kolejne lata:

- promocję uczenia się przez całe życie (LLP – Lifelong Learning Programm);
- usprawnienie komunikacji pomiędzy instytucjami akademickimi a studentami;
- potrzebę promocji Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego na Świecie;
- stworzenie kierunków studiów o tematyce europejskiej.

KONFERENCJA MINISTRÓW w BERLINIE w dniach 18-19 września 2003 roku

W **Komunikacie Berlińskim** [[Plik PDF pl](#)] [[Plik PDF en](#)], podpisanym przez 33 sygnatariuszy, wyznaczono następujące cele na kolejne 2 lata:

- stworzenie systemu zapewniania jakości w krajach biorących udział w Procesie Bolońskim;
- rozszerzanie dwustopniowej struktury studiów o trzeci stopień – studia doktoranckie;
- wprowadzenie od 2005 roku suplementu językowego do dyplomu;
- wzmocnienie współpracy pomiędzy Europejskim Obszarem Szkolnictwa Wyższego i Europejską Przestrzenią Badawczą.

KONFERENCJA MINISTRÓW w BERGEN w dniach 19-20 maja 2005 roku

Na konferencji w Bergen, podsumowując realizację celów związanych z wzmocnieniem sfery badań naukowych, 45 ministrów podpisało **Komunikat z Bergen** [[Plik PDF pl](#)] [[Plik PDF en](#)]
wyznaczając kolejne cele:

- rozwój studiów doktoranckich oraz powiązanie sektora szkolnictwa wyższego z sektorem badań;
- wymiar społeczny Procesu Bolońskiego tj. zapewnienie dostępności do studiów szczególnie studentom z grup o niższym statusie społecznym;
- usuwanie barier w mobilności poprzez m.in. akceptację pełnego uznawania okresu studiów zrealizowanego w uczelni partnerskiej.

Podczas Konferencji przyjęto dwa dokumenty:

„Standards and Guidelines for Quality assurance in European Higher Education Area” [[Plik PDF pl](#)] [[Plik PDF en](#)]

– dokument ten wyznacza podstawowe standardy jakości kształcenia w szkolnictwie wyższym;

„Framework for Qualifications in the European Higher Education Area” [[Plik PDF pl](#)] [[Plik PDF en](#)]

– określa Ramową Strukturę Kwalifikacji opartą na trzech stopniach edukacji wyższej oraz na efektach kształcenia i kompetencjach.

KONFERENCJA MINISTRÓW w LONDYNIE w dniach 17-18 maja 2007 roku

Na konferencji w Londynie ustalono priorytety i cele realizowane do 2009 roku i zatwierdzone w **Komunikacie Londyńskim**

[\[Plik PDF pl\]](#)

[\[Plik PDF en\]:](#)

- likwidację przeszkód w rozwoju mobilności;
- tworzenie krajowych strategii w zakresie wymiaru społecznego szkolnictwa wyższego;
- zbieranie i udostępnianie danych o realizacji Procesu Bolońskiego;

- zwrócenie uwagi na zatrudnialność absolwentów w odniesieniu do każdego z trzech cykli kształcenia;

- promocja Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego na świecie.

Nawiązując do wyznaczonych zadań związanych z promocją europejskich szkół wyższych na świecie, ministrowie przyjęli dokument pod tytułem:

„Strategy for European Higher Education Area in global setting” [\[Plik PDF en\]](#)

KONFERENCJA MINISTRÓW w LEUVEN/LOUVAIN-LA-NEUVE w dniach 28-29 Kwietnia 2009 roku

Komunikat z Leuven/Louvain-la-Neuve [\[Plik PDF pl\]](#) [\[Plik PDF en\]](#) (podpisany przez 46 ministrów) podsumowuje realizację Procesu Bolońskiego oraz wyznacza cele i priorytety dla Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego:

- wymiar społeczny szkolnictwa wyższego - zapewnienie równego dostępu i możliwości ukończenie studiów;

- dalszy rozwój programu uczenia się przez całe życie, ze szczególnym podkreśleniem wdrażanie krajowych ram kwalifikacji;

- zatrudnialność absolwentów i współpraca uczelni z rynkiem pracy;

- upodmiotowienie studenta w procesie kształcenia i organizacji szkolnictwa wyższego;

- powiązanie edukacji, badań i innowacji;

- umiędzynarodowienie studiów;
- wzrost mobilności poprzez tworzenie tzw. "okienek mobilności" oraz wspólne kształcenie;
- zbierania danych i tworzenie baz danych potrzebnych dla sprawnego monitorowania postępu w zakresie mobilności, wymiaru społecznego i zatrudnialności;
- opracowanie mechanizmów ułatwiających identyfikowanie i porównywanie instytucji szkolnictwa wyższego w Europie (klasyfikacje i rankingi szkół wyższych);
- zwrócenie uwagi na finansowanie szkolnictwa wyższego.

KONFERENCJA   MINISTRÓW BUDAPESZT/WIEDEŃ w dniach 11-12 marca 2010 roku

Na jubileuszowej konferencji w 10 rocznicę Deklaracji Bolońskiej, Ministrowie oficjalnie **zainaugurowali Europejski Obszar Szkolnictwa Wyższego**

, deklarując jednocześnie przywiązanie do zasad wolności akademickiej, autonomii i odpowiedzialności instytucji szkolnictwa wyższego jako fundamentów EOSW.

Potwierdzona została zasadność celów Procesu Bolońskiego oraz ich kontynuowanie w EOSW, jednocześnie zadeklarowano **dalszą realizację uzgodnionych celów i programu działań na następną dekadę wyznaczonych w Komunikacie z Leuven/Louvain-la-Neuve**

Do grona uczestników Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego przyjęty został Kazachstan i **Deklarację z konferencji Budapeszt/Wiedeń** [[Plik PDF pl](#)] [[PDF file en](#)] podpisało 47 ministrów.

KONFERENCJA MINISTRÓW w ERYWANIU w dniach 14-15 maja 2015 roku

Kolejne spotkanie ministrów Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego (EOSW) odbyło się w **Erywaniu (Armenia)** w dniach **14-15 maja 2015 r.** Wśród nowych priorytetów we wdrażaniu Procesu Bolońskiego na lata 2015-2018 wskazano: podnoszenie jakości i przydatności

kształcenia, poprawę zatrudnialności absolwentów, poszerzenie dostępu do szkolnictwa wyższego w kontekście wyzwań demograficznych, imigracji i konfliktów zbrojnych oraz spójne wdrażanie dotychczas uzgodnionych reform systemowych w szkolnictwie wyższym.

Ministrowie uznali za konieczne położenie nacisku na **współpracę w stosowaniu innowacyjnych metod dydaktycznych**

Mają one wykorzystywać nowoczesne technologie, wspierać kształcenie zorientowane na studenta oraz pomagać nauczycielom akademickim w doskonaleniu kompetencji dydaktycznych. Przedstawiciele przyjęli również założenia dotyczące m.in.

monitorowania karier zawodowych absolwentów

wspierania uznawania kształcenia wcześniejszego

, umożliwienia państwowym prowadzącym studia w ramach krótkich cykli włączenia ich do ram kwalifikacji dla szkolnictwa wyższego oraz wspierania mobilności studentów i kadry akademickiej z krajów ogarniętych konfliktami. Zaakceptowane zostały także znowelizowane Standardy i Wskazówki dotyczące zapewniania jakości w EOSW, europejskie podejście do zapewniania jakości wspólnych programów studiów oraz nową wersję przewodnika ECTS.

Ministrowie pozytywnie rozpatrzyli **wniosek Białorusi o członkostwo w Europejskim Obszarze Szkolnictwa Wyższego**, która została 48.

państwem biorącym udział w Procesie Bolońskim. Jednocześnie przyjęto mapę drogową zawierającą zobowiązania Białorusi do reformy krajowego systemu szkolnictwa wyższego.

KOMUNIKAT Z KONFERENCJI [[PLIK PDF](#)]